

**Oświadczenie złożone
przez senatora Ryszarda Majera
na 40. posiedzeniu Senatu
w dniu 27 kwietnia 2017 r.**

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej

Szanowna Pani Minister!

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie zasygnalizowało potrzebę podjęcia działań mających na celu ustalenie procedury i kompetencji pracowników służb sądowych, wspierania rodziny, pomocy społecznej i Policji w zakresie czynności odbioru dzieci z rodziny biologicznej w sytuacji zlecenia kuratorowi sądowemu zgodnie z art. 598⁷ i 598⁸ kodeksu postępowania cywilnego przymusowego odebrania dzieci podlegających władzy rodzicielskiej.

Zgodnie z art. 598¹² „przy odbieraniu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką kurator sądowy powinien zachować szczególną ostrożność i uczynić wszystko, aby dobro tej osoby nie zostało naruszone, a zwłaszcza aby nie doznała ona krzywdy fizycznej lub moralnej. W razie potrzeby kurator sądowy może zażądać pomocy organu opieki społecznej lub innej powołanej do tego instytucji”.

Mając na względzie powyższy przepis oraz dotychczasowe doświadczenia w wymienionej kwestii dyrektor jednostki zwraca się z uprzejmą prośbą o stworzenie ogólnokrajowej procedury postępowania w takich sytuacjach z konkretnym podziałem zadań poszczególnych jednostek, służb. Wydaje się ona niezbędna w celu sprawnego i kompetentnego przeprowadzania działań w ramach przymusowego odebrania dzieci podlegających władzy rodzicielskiej przez kuratora sądowego.

Przedstawiciel jednostki wyraża słuszne przekonanie, że udzielając pomocy, o której mowa w art. 598¹² kodeksu postępowania cywilnego, należy kierować się przede wszystkim szeroko pojętym dobrem dzieci, które i tak są już bardzo pokrzywdzone przez los z powodu braku odpowiedniej opieki i nadużyć ze strony rodziców/opiekuna itp.

Rodzina zastępcza oraz pracownicy jednostek pomocy społecznej i pieczy zastępczej z zasady powołani są do wspierania dzieci oraz rodziny i pracy z nimi. Angażowanie ich do podejmowania konkretnych czynności w trakcie odbioru małoletnich z rodziny biologicznej powoduje, że dzieci odbierają te osoby jako winne ich traumatycznych przeżyć, co w zasadzie wyklucza dalszą pracę z dziećmi i stworzenie im bezpiecznego środowiska przez te osoby.

Sugerowanym rozwiązaniem jest tu udzielanie pomocy polegającej przede wszystkim na zaopiekowaniu się dziećmi tuż po przekazaniu ich pod opiekę osób uprawnionych. Bezpośredni udział pracowników wymienionych służb i rodziny zastępczej w odbieraniu dzieci, tj. ich wyprowadzanie, pakowanie i oddzielanie od rodzica/opiekuna, nie powinno mieć miejsca z uwagi na powyżej wskazane argumenty. Osobom, które są „sprawcą” rozdzielenia z rodzicem, dzieci nigdy nie będą w stanie w pełni zaufać i poczuć się pod ich opieką bezpiecznie.

Osoby uprawnione powinny przejmować opiekę nad dzieckiem po odebraniu i przekazaniu im dziecka przez kuratora, a nie w trakcie czynności odbioru. Przyjęcie odpowiedniej procedury zapobiegnie cedowaniu własnych obowiązków na inne służby lub oczekiwaniu podjęcia decyzji przez innego pracownika, np. psychologa, w kwestii tego, czy czynności przymusowego odebrania powinny być prowadzone.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w wymienionej kwestii oraz ewentualne podjęcie działań mających na celu usprawnienie istniejącej instytucji.

Z poważaniem
Ryszard Majer